

Kirjallinen kysymys KK 667/2018 vp

Krista Mikkonen vihr ym.

Kirjallinen kysymys kaivostoiminnan verotuksesta

Eduskunnan puhemiehelle

Kuka saa hyödyntää luonnonvarojamme ja millä ehdoilla? Kysymys on ajankohtainen ympäri maailmaa ja myös Suomessa. Monilla ihmisillä on huoli siitä, että kansainväliset yritykset tulevat hyödyntämään yhteistä omaisuuttamme ja jättävät jälkeensä ympäristöongelmat.

Kaivostoiminnan vastuullisuutta ja oikeudenmukaisuutta arvioitaessa keskeinen kysymys on, kuka hyötyy toiminnasta. Kallioperämme mineraalivarat ovat yhteistä omaisuuttamme, ja on oikein, että sekä yhteiskunnalle että paikallisyhteisöille maksetaan niiden hyödyntämisestä oikeudenmukainen korvaus. Suomessa näin ei tällä hetkellä tapahdu.

OECD:n ja YK:n kansainvälisen verotuksen yleisten periaatteiden mukaan luonnonvaroista ja muusta kiinteästä omaisuudesta kertyviä tuloja voidaan verottaa omaisuuden sijaintivaltiossa. Suomessa näin ei kuitenkaan tehdä. Suomi ei verota malminetsintälupien, kaivoslupien eikä kulanhuhdontalupien myynnistä saatavaa voittoa lainkaan, jos myyjä on ulkomainen.

Kaivostoiminnassa tyypillisesti malminetsintään erikoistuneet yhtiöt vastaavat maaperän kartoituksesta, minkä jälkeen ne myyvät löytämiensä esiintymien kaivosluvut eteenpäin varsinaista kaivostoimintaa harjoittaville yhtiöille. Ulkomaisen yhtiön ei siis tarvitse maksaa myynnistä lainkaan veroja toisin kuin suomalaisen yhtiön. Tämä asettaa kotimaiset ja ulkomaiset toimijat eriarvoiseen asemaan ja suosii ylikansallisia toimijoita, jotka muutenkin hyötyvät mahdollisuudesta aggressiiviseen verosuunnitteluun.

Suomi ei verota myöskään löydettyä malmia eikä peri varausmaksua malminetsintälupaa varten varatusta alueesta. Kaivostoimintaa ohjaa "löytäjä saa pitää" -periaate, jonka mukaan mineraalivarat kuuluvat sille, joka varaa alueen ensimmäisenä itselleen. Kaivosyhtiöiden ei tarvitse maksaa niistä mitään erillistä veroa tai rojaltia valtiolle. Suomessa tulisi ottaa käyttöön louhintavero, joka varmistaisi sen, että yhteiskunnalle ja paikallisyhteisölle jää oikeudenmukainen korvaus louhituista mineraaleista.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mitä hallitus on valmis tekemään kaivannaistoiminnan verokohtelun muuttamiseksi siten, että kaivostoiminnan lupien myynnistä ja mineraalien louhinnasta maksetaan oikeudenmukainen korvaus suomalaiselle yhteiskunnalle?

Kirjallinen kysymys KK 667/2018 vp

Helsingissä 22.2.2019

Krista Mikkonen vihr
Satu Hassi vihr
Hanna Halmeenpää vihr